

Finansdepartementet

Ekofinrådets möte den 22 januari 2019

Kommenterad dagordning

Enligt den preliminära dagordning som presenterades den 7 januari 2019.

1. Godkännande av den preliminära dagordningen
2. (ev.) Godkännande av A-punkter

Lagstiftningsöverläggningar

3. InvestEU
 - Diskussionspunkt

Rådet ska ha en diskussion om kommissionens förslag om InvestEU.

Överläggning har skett med finansutskottet den 22 november 2018.

Inom den fleråriga budgetramen (MFF) för 2021-2027 föreslår kommissionen inrättandet av InvestEU-programmet i syfte att stödja investeringar i EU. Via en EU-budgetgaranti på 38 miljarder euro ska programmet stödja olika investeringspartner, bland andra Europeiska investeringsbanken (EIB) och nationella utvecklingsbanker, i syfte att mobilisera projektfinansiering på 650 miljarder euro.

Programmet är tänkt att förenkla och effektivisera dagens fragmenterade system av finansiella instrument inom EU genom att samla 14 centralt förvaltade finansiella instrument, däribland en uppföljare till den europeiska fonden för strategiska investeringar (Efsi), i en enhetlig struktur. EIB

föreslås vara en strategisk, men inte exklusiv, partner i implementeringen. Detta är en skillnad jämfört med Efsi, där EIB är en exklusiv partner i implementeringen. Syftet med att ge andra aktörer tillgång till EU-budgetgarantin är att dra nytta av deras lokalkännedom och expertis för att bättre uppfylla olika EU-mål. För närmare beskrivning av förslaget se faktapromemoria 2017/18:FPM159.

Förhandlingar om instrumentet inleddes på teknisk nivå i september 2018 och rumänska ordförandeskapets målsättning är att triologer ska inledas våren 2019. De flesta medlemsstater har välkomnat målet att via InvestEU effektivisera systemet för finansiella instrument och öppna tillgången till EU-budgetgarantin till andra partner än EIB. Hur instrumentet ska styras är dock en utestående fråga. Majoriteten av medlemsstaterna, liksom EIB, är skeptiska till den föreslagna styrstrukturen i kommissionens förslag, där kommissionen har en mycket framstående roll. Istället har en tydligare roll för EIB, i egenskap av EU:s bank, efterfrågats.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar den förenkling och konsolidering av centralt förvaldade finansiella instrument som InvestEU innebär. Regeringen är dock tveksam till InvestEU:s storlek och anser att både instrumentets omfång och budgeteffekter behöver analyseras och kan behöva begränsas.

Regeringen är positiv till att andra aktörer än EIB ska få tillgång till InvestEU så att även deras expertis nyttjas. Regeringen anser att garantin ska allokeras på transparenta och objektiva grunder. Att säkerställa mervärde i förhållande till annan finansiering är viktigt. Regeringen ser potentiella problem med förslaget att kommissionen ska administrera InvestEU. Uppgiften kräver stor erfarenhet av bankverksamhet, vilket kommissionen inte har. Det är viktigt att hitta en lämplig styrstruktur där t.ex. EIB:s erfarenhet av bankverksamhet används, en god riskhantering säkras och medlemsstaternas inflytande över instrumentet stärks. Regeringen anser även att instrumentet bör vara tillgängligt för utvecklingsbanker i små och medelstora medlemsstater för att säkerställa deras inflytande i förhållande till stora medlemsstater.

4. (ev.) Översyn av det europeiska systemet för finansiell tillsyn

- Diskussionspunkt

Rådet ska ha en diskussion om översynen av det europeiska systemet för finansiell tillsyn.

Överläggning med finansutskottet ägde rum den 26 oktober 2017. Samråd med EU-nämnden skedde den 3 november 2017. Tillägget till förslaget avseende penningtvätt och terroristfinansiering överlades med finansutskottet den 25 oktober 2018 och EU-nämnden informerades om tilläggsförslaget den 28 september 2018.

Kommissionen presenterade i september 2017 en översyn av det europeiska systemet för finansiell tillsyn. Myndigheterna i tillsynsstrukturen är Europeiska systemrisknämnden (ESRB), och de tre europeiska tillsynsmyndigheterna (Esa-myndigheterna) Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma), Europeiska bankmyndigheten (Eba) och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (Eiopa).

Kommissionen föreslår ändringar när det gäller Esa-myndigheternas uppdrag och befogenheter, omfattningen av deras direkta tillsyn, styrning och finansiering. I korthet föreslås bland annat att vissa europeiska fonder, leverantörer av datarapporteringstjänster, vissa prospekt samt kritiska referensvärden ska stå under direkt tillsyn av Esma istället för under de nationella tillsynsmyndigheterna, vilket i Sveriges fall är Finansinspektionen. När det gäller styrning av Esa-myndigheterna föreslås att en stor del av myndighetens beslutsfattande flyttas från tillsynsstyrelsen, där de nationella myndigheterna är representerade, till ett nyinrättat exekutivt beslutsorgan med ledamöter som nomineras och tillsätts av Europaparlamentet respektive rådet.

Förslaget innebär slutligen en ändrad modell när det gäller hur Esa-myndigheterna finansieras. Förslaget innebär bland annat att Esa-myndigheterna får utökade möjligheter att ta ut avgifter från företag under indirekt tillsyn, dvs. sådana som står under de nationella tillsynsmyndigheternas tillsyn. Förslaget beskrivs närmare i faktapromemoria 2017/18:FPM11.

Förhandlingarna avseende översynen påbörjades i oktober 2017 och pågår fortfarande.

I september 2018 presenterade kommissionen ett tillägg till förslaget som avsåg ett stärkt mandat för Eba på området penningtvätt och terroristfinansiering. Förslaget beskrivs i faktapromemoria 2018/18:FPM7. Medlemsstaterna kom i december 2018 överens om ett partiellt förhandlingsmandat för att möjliggöra förhandlingar med Europaparlamentet avseende tilläggsförslaget.

Diskussionen i rådet väntas fokusera på hur förhandlingen av det sammantagna förslaget bör tas vidare. Ordförandeskapet föreslår att förhandlingen formellt delas upp för att möjliggöra att förhandlingar med Europaparlamentet påbörjas om tilläggsförslaget om penningtvätt och terroristfinansiering medan förhandlingar mellan medlemsstaterna om resterande delen av översynen fortsätter.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar initiativet till en översyn av Esa-myndigheterna och det fortsatta främjandet av väl fungerande kapitalmarknader inom EU.

En viktig uppgift för Esa-myndigheterna är att verka för ökad likformighet i tillämpningen av tillsynsregler på finansmarknadsområdet. Regeringen är dock kritisk till delar av förslaget som innebär oklara ansvarsförhållanden mellan EU-nivå och nationell nivå, sämre förutsättningar att skapa en effektiv tillsyn och en förskjutning av beslutsrätten inom myndigheterna. Vidare är regeringen kritisk till vissa delar av förslaget som rör direkttillsyn. Regeringen befarar att den sammantagna konsekvensen av förslaget kan leda till en tillsyn som är mindre effektiv, mindre förutsägbar och sämre anpassad efter nationella förhållanden. Regeringen anser att eventuella kostnadsökningar till följd av förslaget inte ska leda till utgiftsökningar för EU-budgeten, utan bör hanteras genom omprioriteringar.

Regeringen välkomnar förslaget att förhandlingen om översynen formellt delas upp för att på så vis möjliggöra att förhandlingar kan påbörjas med Europaparlamentet i den del av förslaget som avser stärkt mandat för Eba på området penningtvätt och terroristfinansiering så snart som möjligt.

5. Övriga frågor

Aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster

- Informationspunkt

Ordförandeskapet väntas informera om hur arbetet går med aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster.

Icke lagstiftande verksamhet

6. Presentation av ordförandeskapets arbetsprogram

- Diskussionspunkt

Det rumänska ordförandeskapet ska presentera sitt arbetsprogram för Ekofin de kommande sex månaderna.

Ärendet har inte tidigare behandlats i EU-nämnden.

Ordförandeskapet framhåller särskilt vikten av sammanhållning mellan medlemsstater, regioner och medborgare. På grundval av denna princip formuleras fyra övergripande prioriteringar: ekonomisk och social konvergens, säkerhet, en stärkt roll för Europa som global aktör och gemensamma värderingar som främjar solidaritet och sammanhållning.

På Ekofinområdet har Rumänien tre huvudsakliga prioriteringar.

Den första är att stärka den ekonomiska och monetära unionen och bankunionen samt att fortsätta utveckla kapitalmarknadsunionen. Här avser ordförandeskapet bland annat fortsätta arbetet med den offentlig-finansiella säkerhetsmekanismen till den gemensamma resolutionsfonden och den gemensamma insättningsgarantiförsäkringen i bankunionen.

Ordförandeskapet avser även fortsätta arbetet med förslag inom ramen för kapitalmarknadsunionen.

Den andra prioriteringen handlar om rättvis och effektiv beskattning.

Ordförandeskapet avser bland annat fortsätta arbetet med att modernisera mervärdesskattesystemet, särskilt för e-handel. Ordförandeskapet vill även främja konstruktiva diskussioner om en gemensam bolagsskattebas och fortsätta arbetet med beskattning av den digitala ekonomin. På tullområdet

kommer ordförandeskapet att fortsätta arbeta med förslaget om finansiering av tullkontrollutrustning, samt föra förhandlingarna framåt om det framtida tullprogrammet efter 2020.

Den tredje prioriteringen är att säkerställa koordineringen av ekonomisk politik på europeisk nivå i syfte att stärka medlemsstaternas utveckling och motståndskraft. Genom fortsatt arbete med den europeiska terminen vill ordförandeskapet främja genomförandet av strukturreformer och investeringar. Ordförandeskapet avser även fortsätta förhandlingar om InvestEU och diskussioner om inrättandet av ett reformstödsprogram inom nästa fleråriga budgetram.

I ljuset av brexit framhåller ordförandeskapet att det är viktigt att bevara EU:s sammanhållning och avser mot den bakgrunden arbeta för en nära koordinering mellan rådet och Eurogruppen.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar ordförandeskapets arbetsprogram för Ekofinrådet. Att regeringen välkomnar arbetsprogrammet innebär inte att regeringen ställer sig bakom alla frågor som ordförandeskapet avser arbeta med. Regeringen redovisar sin ståndpunkt för respektive initiativ inför att de behandlas i rådet.

7. Europeiska planeringsterminen 2019

a) Slutsatser om den årliga tillväxtöversikten för 2019

- Beslutspunkt

Ekofinrådet ska anta rådsslutsatser om den årliga tillväxtöversikten för 2019.

Samråd med EU-nämnden om den årliga tillväxtöversikten ägde rum den 30 november 2018 inför Ekofinrådets möte den 4 december och Epscorådets möte den 6 december 2018 samt den 7 december inför Allmänna rådets möte den 11 december.

Den 21 november 2018 publicerade kommissionen den årliga tillväxtöversikten för 2019. Tillsammans med bland annat den årliga förvarningsrapporten för 2019 samt förslag till rekommendation till

euroområdet för 2019, utgjorde dessa dokument starten på 2019 års europeiska termin.

I den årliga tillväxtöversikten redovisar kommissionen förslag till prioriteringar för den ekonomiska politiken och sysselsättningspolitiken för 2019. De tre förslagen till huvudsakliga prioriteringar är att genomföra investeringar av hög kvalitet, genomföra strukturreformer för att främja produktivitetstillväxt, inkludering och förstärkt institutionell kvalitet samt säkra makroekonomisk stabilitet och sunda offentliga finanser.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen kan ställa sig bakom utkastet till rådslutsatser om den årliga tillväxtöversikten 2019.

Regeringen välkomnar årets tillväxtöversikt och kan på ett övergripande plan ställa sig bakom de prioriteringar som kommissionen föreslår för den ekonomiska politiken de kommande tolv månaderna. Ett fortsatt fokus på investeringar, genomförande av strukturreformer och en ansvarsfull finanspolitik bidrar till att stärka motståndskraften i Europas ekonomier.

Det är viktigt att fördelningen av befogenheter mellan EU och medlemsstaterna rörande den ekonomiska politiken (inklusive på skatteområdet), sysselsättningspolitiken och sociala frågor även fortsättningsvis respekteras.

b) Slutsatser om den årliga förvarningsrapporten 2019

- Beslutspunkt

Ekofinrådet ska anta rådsslutsatser om den årliga förvarningsrapporten för 2019.

Samråd med EU-nämnden om den årliga förvarningsrapporten ägde rum den 30 november 2018 inför Ekofinrådets möte den 4 december.

Den 21 november 2018 publicerade kommissionen den årliga förvarningsrapporten för 2019.

Kommissionens förvarningsrapport om makroekonomiska obalanser utgör starten på det årliga makroekonomiska obalansförfarandet. I rapporten

undersöker kommissionen om det verkar finnas obalanser i respektive medlemsstat och motiverar varför ett antal medlemsstater kommer att bli föremål för fördjupad granskning av kommissionen under våren 2019.

I årets förvarningsrapport gör kommissionen bedömningen att tretton medlemsstater ska granskas, däribland Sverige som har varit föremål för djupgranskning även tidigare år. Kommissionen motiverar granskningen av Sverige framför allt med anledning av den privata sektorns skuldsättning och utvecklingen på bostadsmarknaden.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen kan ställa sig bakom utkastet till rådslutsatser för den årliga förvarningsrapporten 2019.

Regeringen välkomnar förvarningsrapporten och kommande fördjupade granskningar, som kan bidra till att tidigt upptäcka makroekonomiska obalanser. Regeringen och dess myndigheter följer noga utvecklingen kring hushållens skuldsättning, där flera åtgärder har genomförts under de senaste åren.

- c) Rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet**
 - Beslutspunkt

Ekofinrådet ska godkänna rekommendationen till euroområdet om riktlinjer för den ekonomiska politiken 2019. Endast euroländerna har rösträtt om rekommendationen.

Samråd med EU-nämnden om rekommendationen till euroområdet ägde rum den 30 november 2018 inför Ekofinrådets möte den 4 december och Epscorådets möte den 6 december 2018.

Den 21 november 2018 publicerade kommissionen sitt förslag till rekommendation till euroområdet som helhet.

Kommissionens förslag till rekommendation till euroområdet syftar till att lägga fokus på euroområdet som helhet. Euroområdet får fem rekommendationer. Rekommendationerna handlar om reformer för att fördjupa den inre marknaden och främja produktivitetstillväxt, att stärka de offentliga finanserna, åtgärder för att stärka banksektorn och färdigställa

bankunionen, att fullborda den ekonomiska och monetära unionen samt en rekommendation om sysselsättnings- och socialpolitiska aspekter.

Förslag till svensk ståndpunkt

Vid behandling av rekommendationen till euroområdet som helhet är det endast länder som har euron som valuta som har rösträtt.

8. Ekonomiska och monetära unionen – uppföljning av Europeiska rådets decembermöte

- Diskussionspunkt

Rådet ska diskutera ekonomiska och monetära unionen (EMU) som en uppföljning av Europeiska rådet den 13-14 december 2018. I anslutning till det mötet ägde ett Eurotoppmöte i inkluderande format rum gällande fördjupning av EMU.

Överläggning om frågor rörande fördjupningen av EMU har skett med finansutskottet vid tre tillfällen under 2018, senast den 22 november.

Samråd med EU-nämnden om fördjupningen av EMU skedde senast den 19 januari 2018 inför Ekofin den 23 januari 2018. Riksdagen fick en återrapport från Europeiska rådet den 13-14 december, inklusive Eurotoppmötet i inkluderande format, den 17 december 2018. EU-nämnden har informerats om EMU-fördjupningen inför möten i Eurogruppen i inkluderande format respektive Eurotoppmöten i inkluderande format under 2018, senast den 30 november respektive 12 december 2018.

Den 6 december 2017 lade kommissionen fram ett paket med förslag om fullbordande av EMU (2017/18:FPM38). Paketet var en uppföljning av kommissionens diskussionsunderlag om en fördjupad ekonomisk och monetär union från maj 2017 (2016/17:FPM102).

Baserat på vägledning från Eurotoppmöten i inkluderande format i december 2017 respektive juni 2018, har Eurogruppen i inkluderande format arbetat med tre områden: i) fullbordandet av bankunionen, ii) reform av europeiska stabilitetsmekanismen, ESM, samt iii) budgetinstrument för EMU. Den 3-4 december 2018 nåddes i Eurogruppen i inkluderande format en överenskommelse om EMU-fördjupning. Den gäller en offentlig-finansiell säkerhetsmekanism för resolutionsfonden i bankunionen och en

del andra frågor rörande bankunionen, reform av ESM samt budgetinstrument för euroområdet.

Eurotoppmötet i inkluderande format den 14 december 2018 ställde sig bakom överenskommelsen och gav vägledning för fortsatt arbete. Fortsatt arbete under våren 2019 innefattar revidering av ESM-fördraget och frågor om budgetinstrument för EMU.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar de framsteg som har gjorts med fördjupningen av EMU. Det ligger i Sveriges intresse att EMU fungerar väl. Det är positivt att diskussionerna sker i ett inkluderande format. EU:s sammanhållning bör värnas och hänsyn tas även till icke-euroländers intressen.

I enlighet med av riksdagen tidigare fastlagda ståndpunkter kommer regeringen fortsatt att betona medlemsstaternas ansvar för den ekonomiska politiken och dess konsekvenser. Centralt är att säkerställa sunda offentliga finanser och att genomföra ekonomiska reformer. Prioritet bör ges åt att genomföra de åtgärder som redan har påbörjats, inte minst att fullborda bankunionen och kapitalmarknadsunionen.

Regeringen är skeptisk till förslag som går i en starkt centraliserande riktning. Gällande budgetinstrument kommer regeringen fortsatt att verka för att ramen för EU-budgeten begränsas, i enlighet med målsättningarna för förhandlingarna om nästa fleråriga budgetram.

9. Övriga frågor

Det har i skrivande stund inte meddelats några övriga frågor.